

RioTinto

Projekat „Jadar“

Otkup zemljišta i razvoj lokalnih zajednica

Zaštita i unapređenje sredstava za život

Postoji opravdana zabrinutost u vezi sa uticajem predloženog projekta na život vlasnika zemljišta, korisnika zemljišta i lokalne zajednice.

Naš tim, sastavljen od stručnjaka i pojedinaca kojima je stalo do dobrobiti lokalne zajednice iz koje mnogi od njih i potiču, posvećen je rešavanju ovih pitanja ublažavanjem uticaja, stvaranjem novih društvenih i ekonomskih prilika i fer nadoknadom.

Pokrenute su brojne inicijative i programi, uključujući obnovu sredstava za život, obnovu zajednice i ekonomski razvoj, čije je proširenje s ciljem rešavanja ovih izazova deo budućih planova.

Program otkupa zemljišta

Završavamo proces otkupa zemljišta za pregovore koji su počeli pre povlačenja dozvola u januaru 2022. Sve naše aktivnosti su u skladu sa našim statusom pravnog lica i obavezama koje imamo u Srbiji.

Prethodni proces otkupa zemljišta zasnivao se na opsežnim konsultacijama tokom kojih su prikupljene sugestije od više od 83% svih vlasnika zemljišta koje je obuhvaćeno Projektom. Na osnovu tih povratnih informacija formirali smo predlog za otkup imovine na području Brezjaka, koji je poslat svim vlasnicima.

Do sada smo otkupili 162 hektara, odnosno 63% zemljišta unutar glavnog područja Projekta i 92% domaćinstava obuhvaćenih Projektom. Svi ugovori sklopljeni su na dobrovoljnoj bazi i potpisani u skladu sa važećim srpskim zakonima.

Postupamo u skladu sa važećim zakonodavstvom Republike Srbije, kao i u skladu sa standardima međunarodnih finansijskih korporacija u postupcima konsultacija, pregovora i otkupa. Isto važi i za način obračunavanja naknade za imovinu. Više o ovim standardima možete saznati na adresi: www.ifc.org/ps5.

Naknada za zemljište i svu imovinu na zemljištu kao što su objekti, drveće i usevi obračunavaju licencirani procenitelji zemljišta i imovine sa radnim iskustvom stečenim i u Srbiji i u inostranstvu, kao i radnim iskustvom u Srbiji, što je povoljnije po vlasnike zemljišta. Uz naknadu, tu su i posebni bonusi za brzu prodaju, kao i bonusi za pokrivanje troškova transporta i selidbe za domaćinstva prodavce. Svim vlasnicima zemljišta u okviru predviđene lokacije rudnika pokrivamo takođe i troškove ovare ugovora, kao i usluge advokata u vezi sa rešavanjem pravnih pitanja.

Program za obnavljanje izvora sredstava za život

Zalažemo se za obnavljanje izvora sredstava za život svih vlasnika i korisnika zemljišta na koje utiče program otkupa zemljišta. Program obnove izvora sredstava za život odnosi se na one kojima je zemljište izvor prihoda. Cilj ovog programa je održavanje istog ili uspostavljanje boljeg kvaliteta života nego što je bio pre otkupa zemljišta.

Naš program uključuje sledeće:

Pomoć pri pronalaženju novih nepokretnosti (stambenih objekata i poljoprivrednog zemljišta) koja uključuje pravnu podršku kako bi se osigurao pravni status prilikom kupovine novih nepokretnosti i korišćenje magacinskog prostora tokom procesa preseljenja.

Organizovanje obuka za upravljanje finansijama za sve zainteresovane vlasnike zemljišta, kao i za članove njihovih domaćinstava. Angažovali smo kompaniju za finansijsko

savetovanje u cilju pružanja podrške u vezi sa mogućnostima upravljanja novcem (štедnja, investiranje i potencijalni rizici investiranja, ulaganje u pokretanje ili razvoj biznisa, krediti i planiranje budžeta za isplatu kredita, planiranje budžeta za troškove domaćinstava, planiranje penzije, osiguranje, itd.)

Obuku za razvoj stručnih veština putem sertifikovanih kurseva koji će omogućiti vlasnicima i korisnicima zemljišta, kao i članovima njihovih porodica, bolju poziciju na tržištu rada ili će im pomoći u kreiranju i razvoju sopstvenog poslovanja.

Podršku za pokretanje novog i razvoj postojećeg poslovanja. Angažovali smo agenciju specijalizovanu za razvoj poslovanja koja će korisnicima Programa izraditi poslovne planove i pružiti uslužu mentorstva tokom prve godine primene plana.

Podršku u oblasti poljoprivrede za vlasnike i korisnike zemljišta koji žele da nastave da se bave poljoprivredom i stočarstvom i nakon prodaje zemljišta. Podrška podrazumeva pokrivanje troškova kupovine poljoprivredne opreme, mehanizacije i drugih poljoprivrednih dobara u jednoj od pet lokalnih poljoprivrednih prodavnica sa kojima je kompanija sklopila saradnju u cilju podrške poljoprivrednicima i lokalnoj privredi. Program takođe uključuje savetodavnu podršku eksperata u oblasti poljoprivrede i stočarstva. Takođe uključuje i podršku onim korisnicima zemljišta koji imaju ideje za razvoj sopstvene poljoprivredne proizvodnje.

Besplatno korišćenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu kompanije. Vlasnicima i korisnicima zemljišta koji nastavljaju da se bave stočarstvom i nakon prodaje zemljišta omogućavamo besplatno korišćenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu kompanije. Ova vrsta podrške započela je 2021. godine, a postojeći zakupi dogovoren su do kraja novembra 2023. Do sada je preko 50 vlasnika i korisnika zemljišta dobilo u zakup oko 200 parcela, što je preko 100 hektara zemljišta (gotovo 2/3 celokupnog zemljišta koje smo do sada otkupili).

Program podrške za domaćinstva sa višestrukim socio-ekonomskim potrebama. Svim domaćinstvima sa identifikovanim višestrukim socio-ekonomskim potrebama pružamo dodatnu podršku dok traju otkup zemljišta i preseljenje. Podrška uključuje, između ostalog, psihosocijalnu podršku, uključivanje u kompanijski program energetske efikasnosti (zamena PVC stolarije) i nabavku proizvoda i dobara koja će olakšati ili poboljšati uslove za život. Ona se sprovodi kroz razvijanje individualnih planova, u skladu sa specifičnim potrebama i životnim okolnostima domaćinstava.

Podrška lokalnoj zajednici putem donacija

Do danas smo kroz Program socijalnih ulaganja podržali više od 100 projekata i dali donacije kojima doprinosimo različitim oblastima, kao što su kulturna baština,

obrazovanje, zaštita životne sredine, sprečavanje nasilja u porodici, očuvanje biodiverziteta, sportovi, a takođe smo pružili i pomoć ranjivim grupama.

Od 2019. godine intenzivirali smo donacije i sponsorstva lokalne zajednice, i od tada do danas izdvojili više od milion evra za podršku inicijativama i projektima inspirisanih zahtevima i potrebama lokalne zajednice.

Razvoj zajednice i lokalni ekonomski razvoj

Pokrenuli smo Program održivog lokalnog razvoja. Ovaj Program pruža bespovratnu finansijsku pomoć za podršku rastu, razvoju i unapređenju kompanija i samozaposlenih pojedinaca u lokalnoj zajednici.

Program održivog lokalnog razvoja doprineće otvaranju novih radnih mesta i prilikama za samozapošljavanje kroz podsticanje preduzetništva, podršku starim i tradicionalnim zanatima, kao i kroz unapređenje lokalnog seoskog turizma i razvoj održive poljoprivredne proizvodnje u Loznicu i Krupnju.

U realizaciju Programa uključeni su i stručni saradnici radi pružanja tehničke podrške i savetodavnih usluga lokalnim preduzetnicima, pružaocima usluga u turizmu i lokalnim poljoprivrednim proizvođačima iz Loznice i Krupnja.

Pomenuti Program obuhvata:

- Preliminarnu procenu poljoprivrednog sektora u Lozniči i Krupnju, koja podrazumeva posete poljoprivrednicima koji se bave proizvodnjom voća i povrća, uzgajanjem stoke, preradom hrane kao i zemljoradničkim zadrgama, udruženjima građana, lokalnim i republičkim javnim institucijama koje se bave razvojem poljoprivrede.
- Utvrđivanje uslova za učešće u Programu za lokalne preduzetnike, pružaoce usluga u turizmu i lokalne poljoprivredne proizvođače. Ovo uključuje pripremu rasporeda, obrazaca za prijavu, kriterijuma za izbor primalaca bespovratnih sredstava, itd.
- Procenu pristiglih prijava,
- Savetodavne usluge za lokalne preduzetnike, pružaoce usluga u turizmu i lokalne poljoprivredne proizvođače kojima su odobrena bespovratna sredstva.

Program ima za cilj da pomogne:

- marketing i promociju proizvoda sa teritorije Loznice i Krupnja,
- otkup, izgradnju, dogradnju, rekonstrukciju, adaptaciju, sanaciju i investiciono održavanje proizvodnog, poslovnog i skladišno-manipulativnog prostora,
- nabavku novih mašina i opreme, softvera i računarske opreme,
- razvoj novih rešenja za zaštitu životne sredine i proizvodnju obnovljive energije,
- poboljšanje kvaliteta uslova života u postojećim seoskim turističkim domaćinstvima,
- nabavku nove opreme i mehanizacije u cilju razvoja poljoprivrede,
- nabavku sirovina/repromaterijala za korišćenje sa novom investicijom -npr. nabavku nove opreme.

Težnja ka besprekornoj reputaciji u oblasti zaštite životne sredine, društvene odgovornosti i korporativnog upravljanja (ESG)

Poslovanje u skladu sa najvišim ekološkim, socijalnim i standardima korporativnog upravljanja (tzv. ESG standardi) jedan je od kamena temeljaca našeg poslovanja širom sveta. Isti učinak i standardi bili bi primenjeni i na Projektu „Jadar“. Težimo besprekornoj reputaciji naročito kada je reč o očuvanju prirodnih resursa, klimatskim promenama, emisijama gasova sa efektom staklene bašte, biodiverzitetu, zagađenju, energetskoj efikasnosti i upravljanju vodama. Posvećeni smo tome da sve naše operacije osiguraju bezbedno, inkluzivno radno okruženje u kojem su zastupljene zajednice u kojima poslujemo i u kojem svako može da ostvari svoj puni potencijal.

Naš Kodeks poslovног ponašanja jasno potvrđuje da ne nudimo, ne plaćamo, niti primamo mito, bez obzira na to gde poslujemo, koliki je iznos u pitanju, kakva je situacija i ko je sve uključen.

Svesni smo da je odgovorno upravljanje uticajima naše kompanije i našim poslovanjem od ključnog značaja ukoliko želimo dalje da napredujemo i da uspešno realizujemo našu strategiju koja podrazumeva da sve zainteresovane strane u Srbiji imaju korist od našeg poslovanja, baš kao što to radimo širom sveta.

Svesni smo i uzimamo za ozbiljno činjenicu da nam je poveren pristup materijalima koji su od suštinske važnosti, kao i prilika da ih učinimo dostupnim radi dobrobiti društva. Pri tome, težimo da omogućimo održiviji i značajniji doprinos lokalnim zajednicama i srpskom društvu. Radimo u partnerstvu sa drugima kako bismo podržali pravičan, održiviji i inkluzivni status lokalnih zajedница u dolini Jadra.

Naš društveni učinak i doprinos na globalnom nivou

Znamo da naše poslovanje ima dalekosežni uticaj na društvo. Saradujemo sa zainteresovanim stranama da bismo utvrdili kako mi najbolje možemo da doprinesemo. Sposobnost da se sarađuje sa lokalnim zajednicama na ostvarenju pozitivnih rezultata sve je važnija, jer društvo zbija redove kako bi se uspešno uhvatilo u koštač sa globalnim izazovima.

Sve zajednice u kojima živimo i radimo, uključujući i lokalne zajednice iz doline Jadra, od ključnog su značaja za naše poslovanje. Njih čine lokalno stanovništvo, vlasnici zemljišta, državne institucije i lokalne samouprave, poslovni partneri, grupe civilnog društva, komšije i naše kolege. Nastojimo da doprinesemo zajedničkoj budućnosti i pozitivnim tekvinama tako što negujemo trajne odnose sa ljudima, učimo koji su njihovi ciljevi i težnje i podržavamo ih u ostvarenju istih; izbegavamo ili ublažavamo nepovoljne uticaje i poštujemo povezanost sa zemljom.

Za više informacija, možete kontaktirati:

Rio Sava Exploration d.o.o.

Navigator 2
Bulevar Milutina Milankovića 11
11070 Beograd
Srbija
T: (+381) 11 4041 430

Rio Tinto Informativni centar

Gimnazijska 4
15300 Loznica
Srbija
T: (+381) 15 872 834

Rio Tinto Informativni centar

Stevana Sindelića 9
15309 Brezjak
Srbija
T: (+381) 15 610 223